

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 43.

Samoborski list izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1:70, za vanjske s poštarnom K 2, za inozemstvo K 2:25. Na pô na cijelu godinu razmjerno više.

Pojedini broj stoji 16 fillira.

Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

Samobor

24. listopada 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcijom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu "Samob. lista". Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Spomenik Vrazovoj Ljubici u Samoboru.

U neposrednoj blizini župne crkve stoji osamljeni grob Julijane Cantily udate Engler. Njezin je grob obilježen željeznim krstom i ogradom. Nad grobom ove žene zaustavljaju se često pogledi ljudi i stranih i domaćih, koji znaju, da na tom mjestu počivaju smrtni ostanci idejala bogoduha pjesnika Stanka Vraza. Njegove pjesme "Djulabija" odjek su nježnih i čistih osjećaja, koje je Vraz gojio u svojoj poletnoj pjesničkoj duši prema pokojnici. Te su pjesme dragocjena ostavština Vrazova predana u amanet hrvatskom narodu.

Veliki narodi ne cijene samo svoje duševne velikane i bogodane pjesnike, nego gotovo jednakim poštovanjem cijene uspomene onih bića, koja su bila neposrednim povodom njihovih ljupkih stihova. Kad se naša hrvatska knjiga spominje Stanka Vraza i njegovih Djulabija ne zaboravlja spominjati i njegove nesudjene ljube i uzora — Julijane (Ljubice), koja je rodom Samoborka naša i svoje pokojiste u svom rodjenom mjestu.

Misao da se ovaj grob dolično obilježi spomenikom već se višeput isticala kako u našem listu tako i u hrvatskim bjetističkim listovima. Ne treba da bude taj spomenik raskošan ni dragocjen. Neka bude čedan, ali neka dostojnim načinom označi mjesto, gdje počiva prah Ljubičin. Do godine je stogodišnjica Vrazova rođenja. Naša kulturna društva kao i braća Slovenci spremaju se da je proslave svečanim načinom i posebnim edicijama životopisa i pjesmama Vrazovima. Opet će se tada misao i srce kulturna čovjeka zaustavljati do groba Ljubičina, ali bi trebalo, da ga nadje dobrodošljeno uredjeno. Po našem mišljenju, ovo uredjenje nije samo dužnost Samoboraca već i onih kulturnih društava, koja imaju sredstava, da podupru namisao, pa i svakog Hrvata, koji imade za ovu stvar osjećaja i razumijevanja. Uz neku akciju — u prvom redu i našega trgovista — ova se namisao može brzo i bez velikih zapreka realizovati.

Rado donosimo ovdje apel zaslužnog društva „Hrv. Zmaja“, koje je ono upravilo na Samobor, pak ga preporučujemo pažnji našeg gradjanstva. Evo toga progresa:

Hrvati! Samoborci! Rodoljubi!

Ljetos je 100 godina, što se je rodio slavni hrvatski preporoditelj Gaj. Jedan od najslavnijih njegovih drugova bio je dični naš pjesnik Stanko Vraz. Ali tko je ga bio njegovu ljupku pjesničku liru? Ideal

pjesnikov bila je njegova obožavana Samoborka Ljubica Cantily, kasnije udata Engler, koje se grob nalazi na samoborskem groblju.

I taj je grob po tom jedan od onih, kojemu smo dužni iskazati pietet, grob, koji je tijesno vezan ilirskim preporodnim pokretom našega naroda!

Na Vana je u prvom redu, da započnete djelo, da se taj grob dostoјno uzdrži i na njemu spomenik obnovi.

Osnujte odbor, koji bi se pobrinuo za sredstva, kojima bi se Ljubici Cantily podigao dostoјni spomenik. I to bi bilo djelo, kojim bi se naš lijepi Samobor odužio u-spomeni oca-preporoditelja našega.

To bi moralo biti lih Važe djelo, djelo pieteta i poštovanja prema ljudskom našem pjesniku Iliru — Stanku Vrazu — i hrvatskom preporodu,

Na posao! Još Hrvatska nij' propala!
U Zagrebu, u Kamenitim vratima, dne 14. listopada 1909.

Za odbor „Družbe Braće Hrv. Zmaja“
Emilij Laszowski Sv. Gaj
vel. meistar viceprotonotar.

Uredjenje državne medje izmedju Kranjske i Hrvatske.

Prošavšeg mjeseca uredovalo je na medji hrvatsko-kranjskoj posebno za to izaslano mjeđovito povjerenstvo, da odredi državnu medju. To se je povjerenstvo uputilo i u Samobor, te je u trgovinskoj vijećnici sastavilo zapisnik o svojim zaključcima. Kako naš kotar graniči sa vojvodinom Kranjskom, naročito pak nekoja selja općine Podvrh, bit će od interesa za naše čitače, ako im donesemo o predmetu opširan izvještaj iz pera odličnog upravnika naše županije.

Na zapadu graniči Hrvatska sa Kranjskom. Ovdje je na jednom potezu rijeka Sava priznata medjom. No kako Sava upravo na tom mjestu neprestano mijenja tok, nastala su trivenja i sporovi, gdje je zapravo državna medja. Za rješenje ovog spora dogovorno su obje viade izaslike mjeđovito povjerenstvo, da stave konkretne prijedloge. Povjerenstvo je otpočelo svoj rad dne 16. rujna u Jesenicama u Kranjskoj.

U povjerenstvu su bili: u ime Kranjske: Ivan Kremenček, savjetnik zemaljske viade kao predsjednik, Ivan Tekaučić, savjetnik zemaljske viade i upravitelj kotarskog satništva Krško, Ferdinand Avian, finansijski savjetnik kao sastupnik finansijskog ravnateljstva, Franjo Korosec, zemaljski tajnik od kranjskog zemaljskog odbora, Rupert Hartig, nadgeometar kao vještak, i zastupnici općine Velika Dolina; u ime Hrvat-

ske: podžupan Zvonimir Žepić, kao predsjednik, Hinko Več, ravnatelj grunovnice, Milan Klijučec, predstojnik kotara Samobor, dr. Teofil Križan, pristav u zastupanju kotara Zagreb, te zastupnici općine Podvrh i općine Brdovec.

Godine 1824. sprovedena je u Kranjskoj nova katastralna izmjera općine Velika Dolina. Tom prigodom su čestice broj 7—9, 11, 16—26 te dijelovi čestica broj 10, 12, 13, 15, 1913, 1-a, 3 i 1037 izmerene u Kranjsku.

Godine 1858. osnovani su hrvatski grunovni napisnici. Tom prigodom unesene su ove čestice u hrvatsku grunovnicu i uknjižene na ime grofa Gustava Auersperga, ukoliko nijesu kao Sava činile javno dobro ili bile okupacije savskih naplavina.

Godine 1864. obavljena je nova katastralna izmjera hrvat. općina Laduč, Podvrh i Klokočevac, gdje prijeporna zemljišta leže. Prigodom srađivanja medjašnjih poteza općina Laduč i Velika Dolina ustanovilo je c. kr. vrhovno ravnateljstvo zemaljskog katastra u Beču nesuglasice u medjama, te je naložilo tada podredjenomu zemaljskomu finansijskomu ravnateljstvu u Zagrebu, da se ima ispravak medje uz intervenciju jednog katastralnog mjernika i uz sudjelovanje obostalih općinskih glavara i interesovanih stranaka provesti.

Namjesničko vijeće u Zagrebu i zemaljska viada u Ljubljani sporazumno odrediše povjerenstveno uredovanje na 27. srpnja 1864. Predsjednik hrvatskog povjerenstva bio je tada drugi podžupan županije zagrebačke Mirko Bušić. Zapisnik ovoga povjerenstva nijesu ipak obje viade nikada konačno riješile.

Nakon što su ministarstvo unutrašnjih posala u Beču te hrvatska viada utanačile točan radni program, izaslan je novo povjerenstvo, koje je, kako spomenusmo, dne 16. rujna o. g. otpočelo svojim radom.

Prije započetog uredovanja složilo se povjerenstvo jednoglasno u ovim načelima: koliko je tole moguće imaju se pridržati prirodne granice; ima se izbjegavati cijepanje pojedinih čestica te obzir uzeti na medje privatnoga posjeda; posjed pripadnika Kranjske neka pripadne Kranjskoj, a pripadnika Hrvatske Hrvatskoj, ukoliko za iznimke nema naročitih dokaza; kod rijeke Save ima se državna medja prilagoditi u prijepornom dijelu regulatornoj osnovi Save, kako je od obje viade prihvaćena i odobrena.

Sobzirom na usvojena načela i s obzirom na faktično stanje složilo se povjerenstvo u tome, da prijepor o medjama razvrsta u tri gromade. 1. na čestice hrvatskih poreznih općina Podvrh i Klokočevac te čestice porezne općine Velika Dolina u Kranjskoj, sve na desnoj obali Save; 2. na čestice hrvatske porezne općine Velika Dolina na lijevoj obali Save; 3. na korito Save zajedno s otocima i naplavinama.

(Nastaviti će se.)

Doprinozbena rasprava radi podpornog zida župne crkve.

Jučer je održana ova rasprava. Voditelj bijaše žup. tajnik g. E. Smid. Nazočni bijahu gg. kot. predstojnik M. Ključec, inž. Hribar i Prister; a od duhovne oblasti prisustvuju gg. kanonik L. Knežić i župnik Forko. Kolatore zastupa g. dr. Horvat. Osim toga su zastupani opć. odbor i župljani obiju općina s načelnicima gg. Čopom i Simončićem.

Tehnički izvjestitelji (inžiniri Hribar i Prister) daju iznajprije kao stručnjaci očitovanje, da je rečeni zid uistinu potporni, te je i njegova položaja i sastava jasno da je za osiguranje crkve služio a i danas služi. Uslijed toga spada on samoj crkvi.

Dr. Horvat, koji zastupa kolatore, ne dijeli to mnjenje, te poriče da bi to bio potporni zid On će svoje razloge na kojima to temelji, posebice podnijeti.

Inžiniri ostaju kod svog tehničkog mnenja, te kažu da je to apsolutno potporni zid crkve.

Župnik Forko veli da je zid bio podignut za osiguranje groblja, te kuća, koje su tik zida. Zastupnik duh. stola, kan. Knežić izjavlja, da zid nije apsolutno nužan za uzdržavanje crkve, ali se podignećem crkvi koristilo. Ako bi crkvena imovina bila eventualno potegnuta na doprinos, imali bi i susjadi nositi polovinu troška.

Župnik Forko pozvan da doprinese račun o crkvenoj blagajnici, očituje, da crkv. blagajnica nema nikakove imovine nego je još dužna za taracanje K 278.25.

Budući da nije župnik u smislu župnjske odluke donio prijepis crkv. računa odobrena po višoj duhov. oblasti, pozvan je da ga doprinese kao i račune područnih kapela. Ovo traži i zastupnik kolatora.

Načelnik Čop izjavlja u ime općine, da je potporni zid dao popravljati pok. župnik Glasić, a i sadanji. Svjedoci su zidari Marvar i Tišler.

Kad je gradjena kuća gdje Cizl, dao je Glasić urediti potporni zid. Traži, da se zid iz crkvene imovine, odnosno po patronu popravlja i to tim više, jer je to zaista potporni zid crkve, bez kojeg bi bila ova ugrožena. S obzirom na izjavu župnika da je crkvena blagajnica pasivna, veli, da je čuo, da postoji posebna zaklada ili dar kanonika Rumplera, kojom se ima uredjivati unutrašnjost crkve pak i tarac. Protivi se, da bi samoborska općina išta doprinijela za zid, a nije ga nikad ni popravljala.

Župnik Forko tvrdi, da ne stoji niti jedna riječ, što je rekao načelnik. Priznaje ipak da je s esetskih razloga popravio pokrovne ploče ograda uredjujući park. Tvrdi da je uvijek samoborska općina popravljala zid. Veli, da prosvjeduje protiv sumnjičenju izdane potvrde župnog ureda o stanju crkvene blagajnice. Otklanja svaki doprinos iz crkvene blagajne za zid.

Nazočni župljanici opć. Podvrh kao i nač. Simončić očituju, da oni kao i njihova općina nijesu nikada ni filirali doprinosili za taj zid. Ne će ništa doprinositi, jer nijesu nikada ni za što pitani. Njih se smatraju kao tudjince, jer nemaju uvida u crkvene račune niti znaju, što se prima ili izdaje iz crkvene blagajnice.

Nazočni župljanici Samobora otklanjaju svaki doprinos. Jer je zid potporni i sastavni dio crkve. Nijesu dosada ništa pridonosili, pa neće ni sada.

Rasprava je dovršena o podne, a odjeku će izdati župniji upravni odbor.

Domaće vijesti.

Previšnji dar. Umirovjeni c. i kr. natporučnik Dragutin Weingärtner u Samoboru (Mesnička ulica) vrlo je vješt

izradio sliku „Sabor na Cetinu“ (izbor Ferdinand I. kraljem Hrvatske g. 1527.), koju je podnio Njegovom Veličanstvu kao poklon u znak homogjalne odanosti, a ovu sliku je Njegovo Veličanstvo, uz zahvalu slikaru, milostivo darovalo županiji modruško-riječkoj, u čijem se području nalazi gred Cetin. O tom je predsjedništvo kr. zem. vlade obavijestilo podžupana Malvića, te se ova slika već nalazi na odličnom mjestu u županjskoj dvorani u Ogulinu.

Iz upravnog odbora županije zagrebačke. U redovnoj sjednici ovog odbora održanoj 16. o. mj. odredjen je popravak župnogospodarskih zgrada i ograda oko župnog dvora u Sv. Nedjelji.

Premještaj. Ban je iz službenih obzira premjestio kr. kotarskog predstojnika gosp. Guidu Spigelski-a od kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade kr. kotarskoj oblasti u Delnicama.

Kotarskim predstojnikom imenovan je Milan pl. Špišić u Kostajnici. Rodom je Samoborac.

Posebni liječnički uredovni dani u općinama obustavljeni su naredbom županjske oblasti radi pasivnog stanja žup. zdravstvene zaklade. O tom su obavješteni uredovni liječnici kao i opć. poglavarstva u području kotara.

Skupština općinskih činovnika kotara samoborskog održavat će se u Samoboru 7. studenoga u 9 sati prije podne. Skupštini sazivlje načelnik g. Čop kao odbornik zem. društva opć. činovnika.

Sjednica trgovinske zastupstva bila je zakazana za srijedu u 3 sata poslije podne s ovim dnevnim redom: 1. Pretraz pitanja glede potresom poštećene školske zgrade. 2. Premještenje mosne vase. 3. Eventualija. — Budući da se nije odazvao dovoljan broj zastupnika odgovjena je ova sjednica na jučer poslije podne, ali se nijet put s istog razloga nije držala.

Školska obuka, koja je bila prekinuta radi popravaka školske zgrade uslijed potresa — nastavlja se sutra u pučkoj kao i u Šegriskoj školi.

Uplata poreza i drugih dača. Trg. poglavarstvo javlja:

Sa 1. listopada 1909. dospio je i posljedni četvrti godišta za uplatu javnih dača kao poreza, pristojba vojne takse, otkupnine jav. radnja i opć. nameta. Budući da su mnogi porezovnici sa više rokova uplatom zaostali to je trgovinsko poglavarstvo izaslalo opć. ovrhovoditelju, da kod zaostatnika provadi transferacije najvećom strogošću svaki dan, dok se tekuća dužnost, a i dobar dio starog duga ne utjera.

Poglavarstvo ima u tom pogledu stroge naloge i odgovornost od pretpostavljene vlasti, pa se nuda da dužnici ne će čekati, da im mora ovrhovoditelj transferacije u kući provadjeti, već da će svoju dužnost na svaki način i sami prije roga i dovoljiti.

Promet na telefonu u Samoboru. Telefon je u Samoboru otvoren prometu 4. srpnja. Plaćenih telefonskih razgovora bilo je u srpnju 5, u kolovozu 35, u rujnu 9., a u listopadu do danas 35. Stanih abonata je 16 te popriječno upotrebljuju telefon danomice 75 puta.

Potres. U petak u 7 sati 36 časova osjetio se ovdje potres. Bio je slab, pa su ga primjetili samo nekoji stanovnici. I jučer bio je više slabih trešnja.

Glavna vježba. Dohrov. vatrogasno društvo u Samoboru priređuje glavnu vježbu danas u 3 sata poslije podne na Trgu Leopolda Salvatora.

Telefonska sveza sa javnim uređilima. Pišu nam iz gradjanskih krugova: Poznato je općeno od kake je velike vrijednosti telefonska sveza za svakoga, tko hoće kaku brzu ubavijest u prešnoj stvari. Neoprostivo je stoga da takovog ne ima još dosada jedna važna javna državna institucija a to je kr. porezni ured u Zagrebu.

Za primjer neka služi to, da je pred kratko vrijeme bio izaslan od financ. ravnateljstva u Zagrebu državni ovrhovoditelj, da utjera od ovdješnjeg jednog imućnog posjednika porez od preko 100 K. koji se je kod por. ureda pogrješno iskazao i vodio kao dug, a izaslanik financije hoće voditi pljenidbu i transferaciju. Koliko je tu bilo posla, brzojavljavanja, puta u Zagreb itd. dok se je razjasnilo, da stvar ne stoji. Da je kr. por. ured preplatnik telefona stvar bi se bila jednim mahom ovim putem izravnala. Ovdje je svaka štedja za ured, kamo se milijuni državnih dača donašaju, neumjesna, pa bi upozorili kr. finansijsko ravnateljstvo, da naloži poreznom uredu zagrebačkom uvedenje telefona.

Isto tako bi mogli telefonsku svezu imati u Samoboru i naš kr. kot. sud, a i poglavarstvo općine Podvrh u Samoboru, jer bi se mnoga stvar putem telefona kratkim putem brzo riješila. —C.

Otrovanje glijivama. Gdje. C. sa svojom rođakinjom nabrale su dne 19. o. mj. glijiva u Aninom perivoju, misleći da su dobre za jesti. Zajedno sa služavkom pojele su dvije takove pečene glijive, na što je za kratko vrijeme nastupilo neutaživo bacanje klipat srca i vrucina. Opasno stanje potrajal je kroz više sati, dok nije pod večer nastupila poboljšica.

Povremeno baždarenje. Kako je već bilo javljeno, idućeg mjeseca održat će se u samoborskem kotaru povremeno baždarenje. Za općinu Podvrh bit će takovo 9. i 10. studenoga; za opć. Sv. Martin 10. studenoga; za Sv. Nedjelju i Samobor od 11. do 13. studenoga.

Pozivaju se stranke, koje stanuju u središtu povremenoga baždarenja (Samoboru) kao i iz gore označenih općina, da svoje javno prometne mjere i mjerade sprave u označeno vrijeme predoče uredajući činovniku.

+ Mavro Mirković. Poznata ličnost Samoborcima, stari umirovjeni cestar Mirković preminuo je 16. o. mj. Doživio je 85. godinu života. Vojevao je za banu Ježića, i proboravio u vojsku u svemu 14 godina. U Samoboru je bio cestarom 20 godina i prešao ovdje u mir. Laka mu zemlja!

Put u Dubravu vrlo je loš, jer već godine nije popravljen. To zadaje velike potiske vlasnicima obližnjih vinograda, koji samo uz najveći napor mogu onuda voziti svoj prirod. Ovaj put spada u područje općine Podvrh, pak općinari vlasnici-vinograda apeluju, da se ona pobrine u najskorije vrijeme za uređenje ovoga puta. Ovakav, kako je sada, ne odgovara ni najprimitivnijim zahtjevima, koji se mogu da traže od jednog puta, u neposrednoj blizini Samobora s gospodarskog gledišta toliko nužnog.

Potvrđen izbor opć. Podvrh. Ponovni izbor općinskog zastupstva općine Podvrh obavljen je 3. rujna t. g. Protiv toga izbora uložen je utok na kr. županjsku oblast od strane Janka Horvata i drugova. Ovaj je izbor sada potvrđen, a utok Janka Horvata otpušten, s razloga, što su pojedini odbornici naročito oni između listine birača izabrani apsolutnom većinom nazočnih izbornika po dotičnim selima, pak prema tomu nije učinjena niština, koja bi vojevala za ukinuće izbora.

Snubljenje pažanstva u Ameriku. Stigla je na trg. poglavarstvo ubavijest, da se Josip Grgurić iz Sošice i Paradajzer iz sv. Jane bave snubljenjem pažanstva za prekomorske zemlje. Ovi agenti otpremaju svoje trupe bez putnih isprava, pješice do novog mesta u Kranjskoj a odjele željeznicom do Ljubljane, od Ljubljane upotrebljuju brzovlak preko Inšbruka posredovanjem društva Red-Star-Line, koje zastupa neki Julius Popper. Brzovlak se upotrebljuje da lakše izbjegnu redarstvenom pregledanju. Paradajzer znaće sa svojim nasnubljenim ljudima sjedati na vlast i na postaji Podsusjed ili Zaprešić. Ova dva agenta pobiraju ogromne honorare od svo-

jih žrtava. Oblasti su upozorene, da rečene agente uhite.

Vatra u Novoj Vasi kod Bregane. Pišu nam iz Mokrića: Dne 19. o. m.j. porodila se posilje podne u Novoj vasi vatra kod Martina Ajstra. Bila je velika pogibao da će vatra zauzeti šire dimenzije, te prouzročiti nedoglednu štetu tamošnjem narodu. Zahvaliti je samo novoosnovanom vatrogasnom društvu u Bregani da je vatra u zgodan čas lokalizovana i pogasena. Ovo je društvo odmah pohitilo u pomoć, te je pod vještima ravnjanjem svog zapovjednika g. Je line ka, požrtvovnim radom svojih članova i s dva jaka mlaza štrcaljke pogasio požar. Spašeno je pače pokućstvo i sijeno ispod gorećeg krova, te plodine. Radi toga nam je dužnost zahvaliti revnom vatrogasnom društvu u Bregani na ovoj brzoj, čovjekoljubivoj i uspješnoj obrani.

Prisvojio lisicu. Primamo: Samoborski lovački klub dao je prošle zime otrovati lisice po svojim lugarima. Franjo Božić iz Ruda našao je jednu otrovanu lisicu, te si je ovu prisvojio.

Klubski lugar Peter Zajlinger pozvao je Božića, da mu predala lisicu, no on nije htio to učiniti, već je prodao kožu, te novac za sebe pridržao.

Lovački klub tužio je uslijed toga Franju Božiću koji je bio ovih dana kod kr. kot. oblasti osudjen na 10 dana zatvora.

Kradja. Seljak Alojs Ruklić iz Grgurić brijege, opć. Podvrh, došao je 19. o. m. u Gradišće i tamo iz vinograda ukrao kaput na štetu Gjure Horvata iz Ruda. — Prijavlja se kotarskom sudu.

Svinjski sajmovi u Samoboru. Primamo na uvrštenje: Svinjski sajmovi zatvoreni su 17. srpnja 1909., a to traje sve do današnjega dana, na veliki uštrb svinjogojaca. Zima je pred vratima, narod je u novčanoj nestasci, vinski prirod se teško unovčuje, a glavno vrelo dohotka bili su kako seoskim gospodarima tako i malim posjednicima u samom mjestu, da su prodajom svinja u Samoboru, mogli priskrbiti za obuću i odijelo, te namiriti državne zemaljske i općinske terete.

Najbolje jesensko doba za prodaju im je dodoše već izmaklo, no još im se dade pomoći, ako se naredne subote otvoriti svinjski sajam, jer, koliko saznajemo, svinjska zaraza je prestala, te se radi samo jošte o razkušivanju svinjaca, gdje je ta bolest vladala.

Apeliramo stoga na uvidljavnost našega kotarskog veterinarskog Izvjesitelja, da u tom smislu poradi, da se ovom opravdanom vapaju naroda zavremeno pomogne.

Više gospodara.

Umrli u Samoboru od 17. do 24. listopada:

Andro Mirković, umirovljeni cestari, 85 godina, Šmittenova ulica kbr. 48. od grijeske na srcu.

Vincek Stadler, ubogar, 79 god., trg. ubožnica, od ostarjelosti.

DOPISI

Hrv. Stupnik, listopada 1909.
Uspjeh postojanog rada i dosljednosti.

(Nastavak.)

U razdoblju od jedne godine dana promijenili su se nazori o vrijednosti ženskog ručnog rada u Hrv. Stupniku. Led je probijen. Dakako da je to samo početak, koji je uviđek težak, no strogo dosljednošću ne će konačno uspjeh izostati.

Ženski je ručni rad obučavao u školskoj godini 1908.—9. ovomjesečna vro revna učiteljica Adolfina Prelog savjesno, točno i strogo. Bilo je mnogo otpora i nezadovoljstva sa strane roditelja školske mladeži, no opravdana konsekvenost učiteljice nadjačala je sav taj otpor.

Jednogodišnji postojani rad ovjenčan je na švrsjetku prošače školske godine sjajnim uspjehom. Krasni ženski ručni radovi izloženi na dan ispitne stekli su opću dopadnost nazvanih općinskih i školskih odbornika te ostalog naroda. Medju izložcima nalazio se i krasni oltarnik izradjen po škol-

skoj mladeži uz pripomoć njihove učiteljice. Taj vrlo ljuštano izradjen oltarnik resi sada glavni žrtvenik župne crkve u Hrv. Stupniku. Bog joj neka napiati to dobro djelo.

Nazočni toplo zahvališe marnoj učiteljici na uloženom trudu i postignutom uspjehu, pa joj osim usmenog priznanja obećaše i posebnu nagradu iz općinske blagajnice. Vidjet ćemo, da li će riječi postati djelom. Lanske godine uloženi kapital donio je već ove godine lijepc kamate; uloženi trud i napor urodio je krasnim vidljivim plodom.

Ručni rad je ove godine školskoj mladeži veselje, naslada i uživanje. Prava slast je motriti djevojčice, sa kakvim zanimanjem izvode ručni rad. Nema više otpora, nema negodovanja ni s jedne strane, pače, djeca iza školske obuke ostaju svojevoljno uz svoju učiteljicu, da rade ručni rad, koji im je vrlo omiljio. Nastalo je plemenito natjecanje. Jedna djevojčica pretjeće drugu, svaka hoće, da ima što više ručnog rada.

To je podjedno i najljepša plaća i zadovoljština učiteljici za njezin rad i napor, kad vidi realizovanu svoju želju.

Uspjeh u ženskom ručnom radu vrijedan je i važan osobito stoga, što je stekao priznanje i uvidljavnost ovoga seljaštva, koje je još pred godinu dana ženski ručni rad smatrao nepotrebnim i suvišnim predmetom pučke škole. Tim je dokazano, da snažnom voljom i radom dobivaju i — na oko sintice — biljev važnosti i vrijednosti. Uvidljavnost i priznanje seljaštva pravi je i sigurni temelj daljnom radu u istaknutoj nastavnoj disciplini.

Krivi baštinjeni nazori padaju, da ustepe mjesto zdravim, ispravnim i na iskuštu utvrđenim nazorima.

E. Prosen.

Gospodarstvo.

Stočarsko povjerenstvo općine Podvrh održalo je svoju prvu sjednicu u utorak. Stvorilo je u pogledu gojedbe goveda zaključak, da se u području rečene općine imade ostati kod tipa pincgavskog i sim menthalinskog, prema čemu otpada gojedba oberinnthalske pasmine. Kao razlog navodi se okolnost, što pučanstvo općine Podvrh crpi najveću korist od goveda gornjih dviju pasmina.

Raskužba uslijed svinjske počasti. Raskužiti imaju se u selima zaraženima svinjskom počasti dvorišta i kocevi. Ta je raskužba oblasno povjerena uredovnomu veterinaru Miljanu Kunšteku koji upućuje narod i provodi raskužbu. Seljaci se od veće česti pokoravaju odredbama, te si dadu napokon dokazati, da su ove preventivne mjere od potrebe, ako se hoće širenju bolesti na put stati i odvratiti veće zlo od naroda. Ipak se zabilježe su se u nekoliko slučajeva seljaci posve oglišili provedenju raskužbe pak su svinjci i dvorišta ostala neraskužena. Tako su se seljaci Miko Kleščić i Petar Kralj u Kladu pokazali očito rententnim prema uredujućem organu, stali bučiti i prijetiti goropadnim načinom. Isto tako se pokazao Marko Mihelić u Bobovici, koji se oglišio izdanim propisima o raskužbi. Žiteljstvo se i ovim putem opominje da se odredbama izaslanika oblasti bezuvjetno pokori, da tako izbjegne u jednu ruku težim zakonskim poslijedicama, a u drugu ruku, da se ovakim postupkom ne produžuje bolest, radi koje onda moraju biti sajmovi zatvoreni.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

PRODAJU SE

dobrovoljno zemljišta Anke Hočić i Ivke Hacker iz Zagreba, upisane u grušti ul. br. 167 i 177, p. opć. Samobor, i to:

Kat. čest. br. 2258, oranica „Vrbičnica“, u površini od 2 r. 1023 č. hv.

Kat. čest. br. 1557, oranica „Dužca“, u površini od 863 č. hv.

Kat. čest. br. 1663 oranica „Križica“, u površini od 341 č. hv.

Kat. čest. br. 2036, oranica „Klinkača“, u površini od 1351 č. hv.

Kat. čest. br. 2174, oranica „Vrbičnica“, u površini od 1234 č. hv.

Kat. čest. br. 2209, oranica „Vrbičnica“, u površini od 848 č. hv.

Kat. čest. br. 2220, oranica „Vrbičnica“, u površini od 1189 č. hv.

Kat. čest. br. 2656, livade „Lampička“, u ukupnoj površini od 1 r. 1538 č. hv.

Konačno kat. čest. br. 2909, 2970, 2973 i 2974 sa 1178 č. hv. vinograda i 1559 č. hv. šume, zvanih vinograd „Benkovčak“ u Benkovčaku, odnosno šuma „Benkovčak“ u Benkovčaku.

Glede cijene ovih nekretnina i ostalih uvjeta upitati u tiskari g. Slavka Šeka u Samoboru.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljeno godine 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislaviceva ulica broj 2.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA:

Osijek, Rijeka, Sarajevo, Split, Novi Sad i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom općine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba te prima uz povoljne uvjeti slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, b) osiguranja miraza, c) osiguranja životnih renta.
2. Pučka osiguranja na male glavnice bez lječničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
2. Osiguranja pokretna (pokućstva, dučanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijna itd.).

III. Protiv šteta od tuče.

IV. Staklenih ploča protiv razlupanja.

V. Protiv nezgoda svake vrste i zakonske dužnosti jamstva.

VI. Protiv provalne kradje.

VII. Protiv vodovodne štete.

Zadržana imovina u svim odjelima

g. 1908. iznosi K 1,871.752-25

Od toga jamčevne zaklade K 1,000.000-00

Godišnji prihod prema jamstvima s pristojbama preko

K 1,024.042-67

Isplaćene odštete K 3,437.743-37

Sposobni posrednici osiguranja i akviziteri primaju se uz vrlo povoljne uslove.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najljepše sjajno ljestvilo sadašnjosti za cipele (box-kali i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpusta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Cuvalje se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog ljestvila

„AMUR-CREME“

J. ŠMILJ, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPCA SIN.

NESTLÉOVO

BRAŠNO ZA DJECU

za dojenčad, rekonvalsentce,

— boljuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mlijeko.

Bršara Šljivača često testiraju u NESTLÉ

Prod. i Biberskasse II.

Friško pecivo za čaj

rasprodaje se u slastičarni „Hotela Pension“
budući da je ova preko zime zatvorena.

Kilogram po 3 krune.

Najlješi i najjeftini i vijenci za
grobove dobivaju se u tiskari S.
Seka u Samoboru.

OBJAVA.

Čast mi je p. n. općinstvu javiti, da
od 1. studenoga preuzimam restauraciju
na samoborskom kolodvoru. Točit će izvr-
sna samoborska vina te sveže pivo raji-
bolje kakvoće. Preporučujući se sl. općinstvu
bilježim se uz veleštovanje

Ignac Klein.

Trgovina STJEPAN ŠOĆ

Rambergova ulica.

Veliko skladište dasaka, balvana (špi-
ravaca) i inog gradjevnog suhog drva
kao i portland-cementa vapna i trstike.

Stolari i poduzetnici uz snižene
cijene.

JOSIP RUDAR

trgovac željezne robe, preporučuje
svoj veliki izbor

željeznih križeva (spomenika).

Upravo prispjelo!

Sve vrste mirodija i južnog voća za praviti

pelinkovac

(bermet), smokve, rožići, grozdici, bl-
jeli i žuti (candis) šećer i t. d. Prepo-
ručuje sveže u najboljoj kakvoći i uz naj-
niže cijene

V. MATOTA.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorene
to se izvolite potruditi u moju trgovinu,
gdje će te naći uvjek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko
brašno, fine kave, čaja, grožđica, badema,
kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome
preporučam limeno, emailovano i drveno

kukinjsko posuđe

sjeme za pravljenje samoborske muštarde
kao i friške rožice i smokve uz najjeftinije
cijene.

M. Škarek

Nadgrobni vijenci

Najveći Izbor. Najukusnija izradba.
Najumjerenije cijene.

P. n. općinstvo može u svaku dobu
razgledati veliku kolekciju mojih vijenaca.

Rudolf Hiršl.

Kašalj

izliječi

ko

svoje zdravje voli.

6245 not. ovjer. svjedodžbi
dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

pranih Karamela
sa tri omorike.

Ljekarici su ih prokuvali i preporučili
protiv kadija, promušnosti, nazhalama,
sluzavosti, nazladi žđrijeva te kadiju hri-
pavca. — Svježi po 20 i 40 g. svezani
60 ml. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

Ijekarna k zlatnom andjelu u Samoboru.

Najfinije laštilo

za Box, Chevro i Lack-cipele, sveže
uvijek na zalihi. Kutija samo 20 ill.

Prazne kutije uzimam po 2 ill. natrag.

Pete od gume

najsolidnije i u svim veličinama i uz
najjeftinije cijene.

Sve ovo kao i razne druge postolar-
ske potrepštine i alati dobivaju se u
trgovini koža

MAVRE NEUMANA

(Nasljednik Fileusa Jurčića)

Samobor, Rambergova ulica.

Naučnika

za tiskarski posao prima S. Šek, Samobor.

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uredjene sobe s elek-
tričnom rasvjetom. Elegantna restauracija.
Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i
točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrenu, kinasre-
brenu robu i satove najbolje vrsti
kad najstarije domaće draguljske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.

(u palači I. hrvatske štedionice).

Podružnice: Rijeka, Piazza Adamich. Opatija, kra
Andžiolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opстоje skoro tako brzo, koje
bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno
upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica.
Smije se izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i
ljudi od športa, osjećajuće mišice i odstraneće u-
mornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade
kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti gla-
vobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana,
proti izpadanju kose. Iznutra nakapljena na komadiću
šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih
tegoba izvrsno. Cijena 1 noći 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,
Ijekarna „k Salvatoru“ i drogerija. Jelačićev trg
broj 2.

Dobiva se u Samoboru u Ijekarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.
ukamačuje štedne uložke

sa čistih 4½%

ZAGREB.

Starčevičev dom.

ZAGREB.

Starčevičev dom.

(kraj državnoga kolodvora.)

Poslovница za otpremanje osoba
iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodoma. Putovanje iz
Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodom franceskog paro-
brodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i
„Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdam-a, kojih parobrodi preplove
more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.

Samoborska tiskara Slavka Seka u Samoboru.